

Media maydonda axborot tarqatish madaniyati

Qobuljonova Diyora Bahromov Xusniddin qizi

Fizika yo'nalishi 1-bosqich 101-guruh talabasi

Axmedov A

Igamberdiyev D. S

„Ijtimoiy fanlar” kafedrası o'qituvchilari

Andijon davlat pedagogika institute

Annotatsiya: Zamonaviy dunyoda axborotning ustuvor roli va axborot faoliyatining rivojlanish dinamikasining anglash bizga maxsus ilmiy yo'nalish -, „Ahborot ekalogiyasi” ni ta'kidlash zarurligi haqida gapirishga imkon beradi. Axborot ekalogiyasining predmeti insonning axborot muhiti bilan o'zaro munosabatini o'rganadi. Axborot ekalogiyasining asosiy vazifalaridan biri, bir qator olimlarning fikricha, kopyuter va axborot odob-axloq qoidalarini joriy etish orqali texnologiya rivojlanishining yuqori darajasi bilan insoniyat madaniyatining past darajasi o'rtasidagi tafovutni bartaraf etishdan iborat. Ushbu maqolada insonlarning to'g'ri, ishonchli va ishonchli malumotlarni olish va yaratishga o'rganishdan iborat.

Kalit so'zlar: axloq, shaxsiyat, axborot, internet, virtual olam, vizual dunyo, ommaviy axborot vositalari, reklama, ommaviy madaniyat.

Internetning inson hayotidagi o'rnini tobora kuchayib bormoqda, hayotning bir qismi virtual makonda-ijtimoiy tarmoqlar, mesenjerlar, veb-saytlar, o'yinlarda sodir bo'ladi. Hayot doimo rivojlanib bormoqda yangi texnologiyalar va yutuqlar aloqani sezilarli darajada soddalashtiriladi va ma'lumot olish uchun ko'proq imkoniyatlar yaratadi. Inson hayotidagi virtual va real olamlar hozir qutblanib, nomutanosiblik, voqelikdan uzoqlashish, internetga ko'p kirishish kuzatilmoqda. Kimdir muvozanatni topish va maqsadlarga erishish, reklama qilish, biznesni targ'ib qilish yoki do'stlar bilan muloqot qilish, yangi tanishlar topish uchun internetdan foydalanishni o'rganadi, kimdir uchun bu hayot rejalarini amalga oshirish vositasi emas, balki haqiqiy hayotning o'rnini bosuvchi vositaga aylanadi. Internetning inson hayotidagi o'rnini ma'lum bir shaxsga vaqt resurslarini taqsimlash qobiliyatiga kerakli urg'ularni amalga oshirishga bog'liq. Virtual haqiqatning afzalliklari katta hajmdagi ma'lumotlardan foydalanish- virtual kutubxonalar, ilmiy maqolalar, hisobotlar, o'quv materiallari, treninglar. Har qanday mavzu bo'yicha ma'lumotni tezda topishga imkon beradi, yangi bilimlarni olishga yordamga beradi. Internetga qaramlik- odam doimiy ravishda ijtimoiy tarmoqlarda bo'lmasdan, pochmani tekshirmasdan yashay olmaydi, haqiqiy dunyo bilan aloqani yo'qotadi, dolzarb muammolardan uzoqlashadi, unutadi, bu ishonchsiz, kompleksli odamlarda va ko'pincha yosh avlod vakillarida uchraydi, shaxsiy muloqotdan qochadigan, virtualni afzal ko'rganlar. Internetning inson hayotidagi o'rnini bu holatda o'z manosini yo'qotadigan kulrang va qiziq bo'lmagan oddiy dunyoning qiymatidan oshib ketadi. Virtual haqiqatda inson o'z imidjini qiyofasini yaratishi hohlaganicha boshqacha bo'lishi mumkin va bu ichki muvozanatga olib keladi. Xayollarni yaratishdan ko'ra, haqiqiy hayotni o'zgartirish va o'z o'zini rivojlantirish bilan shug'ullanish yaxshiroqdir.

Adabiyotlar tahlili va metadalogiya. Hozirgi vaqtda axborot madaniyati uchta jihatni o'z ichiga oladi: 1) axborot, 2) madaniyat bu holda shaxsning ajrata olish, bo'lish taxlil qila olish usulini anglatadi 3) shaxsning dunyoni o'zgartirishda faol ishtirok etish darajasini

belgilovchi dunyoqarash.SHunday qilib „Axborot portlashi” ni boshdan kechirayotgan jamiyatda axborot madaniyati nafaqat kutubxonalar,media kutubxonalar,kopyuter tarmoqlarida harakat qilish imkonini beradigan amaliy bilimlar to’plamiga balki shaxsni har tomonlama rivojlantirishning ma’lum bir mezoniga aylandi.

Xulosa.

Axborot maydonining yuqori darajasiga erishish media-matnlarni idrok etish,tahlil qilish va baholash qobiliyatini rivojlantirishga qaratilgan zamonaviy uslub va usullardan foydalangan holda samarali tashkil etilgan media-ta’lim tizimini yaratishga imkon beradi.Axborot jamiyatining shakillanishi ta’limni axborotlashtirish jarayonini ob’ektib qiladi.Shu munosabat bilan talaba shaxsini rivojlantirish, uning ijodkorlik darajasini oshirish muqobil fikrlash qobiliyatini rivojlantirish uchun ham yangi o’quv ham amaliy vazifalarini hal etish yo’llari izlanmoqda. Bu maqolada xulosa qilib aytaigan bo’lsak, internet bizga kerak biz u orqali ko’p ishlarni amalga oshirishimiz mumkin. Lekin biz undan bo’lar bolmas narsalarni ko’rish uchun sarlamasligimiz kerak biz internetga qaram bo’lmasigimiz, undan to’g’ri maqsadda foydalanishimiz kerak.

Foydalanilgan adabiyotlar royxati:

1. Mirzayev SH M.Niyati ulug’ xalqning ishi ham ulug’, hayoti yorug’ va kelajagi farovon bo’ladi -T.O’zbekiston 2019.
2. Mamatova Y. Sulaymonova S.O’zbekiston mediatalim taraqqiyot yo’lida. O’quv qo’lanma. Extremum-press,2015-yil 94bet